

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z wniosku R. W.

przy uczestnictwie K. S., A. W. – O., A. W., J. W. oraz Miasta Ł.

o stwierdzenie nabycia spadku po J. M. S.,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 grudnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania A. W. – O.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 2 czerwca 2017 r., sygn. akt III Ca [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. przyznaje adwokat M. J. – P. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Ł. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt 00/100) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestniczce A. W. – O. z urzędu w postępowaniu kasacyjnym,

3. oddala wnioski wnioskodawcy R. W. i uczestnika K. S. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującego od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 2 czerwca 2017 r. skarżąca A. W. – O., wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołała się na jej oczywistą zasadność, która miała przejawiać się w kwalifikowanym naruszeniu prawa materialnego, które było przyczyną nieprawidłowego i krzywdzącego uczestniczkę postępowania orzeczenia.

Jak przyjmuje się w utrwalonej judykaturze Sądu Najwyższego, przesłanka oczywistej zasadności skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Jest tak w szczególności wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka, a ciężar wykazania, że odpowiadają one tym przesłankom spoczywa na skarżącym (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego

z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52 i z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Złożony przez skarżącą lakoniczny wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawierał żadnych argumentów, które pozwoliłyby uznać, że złożona skarga jest - w przyjętym wcześniej rozumieniu - oczywiście uzasadniona. Skarżąca ograniczyła się do stwierdzenia, że doszło do kwalifikowanego naruszenia prawa materialnego, prowadzącego do nieprawidłowego i krzywdzącego rozstrzygnięcia. Twierdzenie takie, co oczywiste, nie jest równoznaczne z wykazaniem przyczyny kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Podkreślenia wymagało przy tym, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, stanowi - obok podstaw skargi kasacyjnej i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) - odrębne i samodzielne wymaganie konstrukcyjne skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Wiąże się to ze szczególną funkcją wniosku, która sprowadza się do wykazania, że skarga kasacyjna powinna podlegać rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy z uwzględnieniem publicznoprawnych, ponadindywidualnych zadań tego środka zaskarżenia. Ocena podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia ma każdorazowo wtórny charakter i warunkowana jest uprzednim pozytywnym zweryfikowaniem powodów przemawiających za jej przyjęciem do rozpoznania.

W konsekwencji, niewyodrębnienie w skardze motywów przemawiających za przyjęciem jej do rozpoznania uniemożliwia Sądowi Najwyższemu ocenę istnienia przyczyn kasacyjnych. Nie jest także dopuszczalne, w celu wykazania przyczyn kasacyjnych, odesłanie do argumentacji powołanej dla uzasadnienia podstaw kasacyjnych, inny jest bowiem cel wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, inny zaś podstaw kasacyjnych. Stosownie do tego, jak wielokrotnie wskazywano w judykaturze, nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie racji mogących przemawiać za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych, skoro nie zostały one powołane przez skarżącego we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2001 r., V CZ 55/01,

niepubl., z dnia 23 listopada 2011 r., III UK 10/11, niepubl., z dnia 29 stycznia 2014 r., II UK 451/13, niepubl., z dnia 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, niepubl., z dnia 4 lipca 2017 r., III CSK 64/17, niepubl. i z dnia 10 maja 2018 r., I CSK 800/17, niepubl.).

W tym stanie rzeczy jedynie ubocznie należało zauważyć, że również analiza podstaw kasacyjnych nie uzasadniała *in casu* przekonania o ewidentnej, widocznej *prima facie*, wadliwości zaskarżonego orzeczenia, co stanowi założenie przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, nie znajdując - w zakresie kosztów postępowania - podstaw do odstąpienia od zasady określonej w art. 520 § 1 k.p.c.

Wniosek o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego złożony przez uczestnika K. S. nie mógł być uwzględniony także z tego powodu, że uczestnik nie złożył skutecznie odpowiedzi na skargę kasacyjną (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 592/14, niepubl., i z dnia 29 maja 2018 r., I CSK 42/18, niepubl.).